

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ОДЕСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ
ОСВІТИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»**

Кафедра педагогіки та освітнього менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою КЗВО
«Одеська академія неперервної освіти
Одеської обласної ради», протокол № 4
від 21 листопада 2022 р.
Голова вченої ради

Л.К. Задорожна

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

Управління освітніми проектами

Рівень вищої освіти другий (магістерський)

Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки

Освітньо-професійна програма Освітній менеджмент у педагогічних системах

Навчальна програма з дисципліни «Управління освітніми проектами» за спеціальністю 011 Освітні, педагогічні науки для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Розробник: Здрагат Світлана Геннадіївна, кандидат соціологічних наук, старший викладач

Навчальна програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри педагогіки та освітнього менеджменту (протокол № 9 від «01» серпня 2022р.)

Завідувач кафедри

(Підпис)

Костенко Д.В.
(Прізвище та ініціали)

Гарант освітньої програми

(Підпис)

Костенко Д.В.
(Прізвище та ініціали)

Вступ

Навчальна програма дисципліни «Управління освітніми проектами» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістрів спеціальності 011 «Освітні, педагогічні науки».

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Управління освітніми проектами» є: процеси управління проектами в закладах освіти з різним рівнем проектною зрілості.

Місце навчальної дисципліни відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми в структурі освітнього процесу: основна компонента.

Програма навчальної дисципліни складається з трьох змістових модулів: Змістовий модуль I. Теоретичні засади управління проектами.

Змістовий модуль II. Управління проектами у закладі освіти

Змістовий модуль III. Оцінка ефективності проектною діяльності

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Управління освітніми проектами»: формування у магістрантів - менеджерів освіти готовність до розробки та управління освітніми проектами.

Завдання курсу полягають у розкритті та вивченні теоретичних та практичних засад проектною діяльності в системі освіти як чинників підвищення ефективності освітнього менеджменту; освоєнні та практичному застосуванні у професійній діяльності менеджера освіти інструментів та методів практичного здійснення планування, організації та реалізації освітнього проекту; сприянні та формуванні вмінь і навичок ефективного використання технологій проектного менеджменту щодо розв'язання освітніх проблем; відпрацювання практичних управлінських навичок щодо складання освітнього проекту та пошуку джерел фінансування для нього.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей**:

а) **ІК** Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук та освітнього менеджменту

б) загальних (ЗК):

ЗК3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7.Здатність до міжособистісної взаємодії.

ЗК8.Здатність діяти соціально відповідально і свідомо.

в) спеціальних (фахових, предметних) (СК)

СК1.Здатність проектувати і досліджувати освітні системи.

СК5.Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

СК7.Критичне осмислення проблем у сфері освіти, педагогіки й на межі галузей знань.

СК8.Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

СК9.Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій в освітній та дослідницькій діяльності.

СК 11. Здатність приймати та реалізовувати управлінські рішення.

СК 12. Здатність підвищувати конкурентоспроможність закладу освіти та його привабливість для споживачів освітніх послуг

Кінцеві **програмні результати навчання**, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна.

РН 2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності

РН 5. Організувати освітній процес на основі людиноцентрованого, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти.

РН 6. Розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки, освітнього менеджменту та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм

РН 7. Створювати відкрите освітнє середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання

РН 10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації

РН 12. Підвищувати конкурентоспроможність закладу освіти на ринку освітніх послуг

РН 13. Враховувати запити, потреби і можливості споживачів освітніх послуг у процесі організації роботи закладу освіти

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен набути такі результати навчання:

Знати:

- теоретичні засади проектної діяльності;
- наукові та практичні засади управління освітніми проектами;
- технології управління освітніми проектами в закладах освіти

– особливості моніторингу, контролю та управління освітніми проєктами у закладах освіти різного рівня та типу.

Уміти:

- організовувати проєктну діяльність в закладах освіти різного рівня та типу;
- мотивувати учасників освітнього процесу до участі у проєктній діяльності;
- ініціювати реалізацію інноваційних освітніх проєктів;
- здійснювати моніторинг проєктної діяльності в умовах закладу освіти.
- визначати критерії ефективності проєктних рішень і приймати управлінські рішення на основі вибору найбільш прийнятної альтернативи

2. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I . Теоретичні засади управління проєктами

Тема 1. Управління проєктами як науковий феномен.

Історія розвитку управління проєктами. Поняття та класифікація проєктів. Сутність системи управління проєктами, її елементи. Цілі й процеси в управлінні проєктами. Принципи та функції управління проєктами. Обґрунтування доцільності проєкту. Оцінка ефективності проєктів.

Тема 2. Планування і контроль проєктів як система.

Складові системи планування проєкту. Методологічні підходи до планування проєктів. Система контролю дотримання параметрів проєкту. Внесення змін у виконання проєкту та їх комплексний аналіз. Основні етапи і об'єкти освітнього проєкту. Етапи проєктування: аналіз потреби, мета розробки проєкту, завдання на проєктування і визначення параметрів, прийняття рішення у вигляді конкретної програми дій. Паспорт проєкту. Алгоритм роботи над проєктом. Цілі проєкту. Принципи формулювання цілей: управлінська складова.

Тема 3. Формування і розвиток команди проєкту.

Формування команди проєкту. Управління конфліктами в проєктах. Лідерство і мотивація в команді. Розвиток команди. Команда проєкту. Характеристика ефективної команди. Командні ролі. Створення і розвиток команди. Поняття і функції методів колективної роботи над проєктом Види методів роботи над проєктом, їх характеристика. Дискусія. Метод «мозкової атаки». Ділова гра. Метод контрольних запитань. Методика матриці ідей. Метод синектики. Метод вживання в роль. Метод аналогії. Метод асоціації.

Змістовий модуль II. Управління проєктами у закладі освіти

Тема 4. Освітній проєкт у сучасній школі.

Сутність освітнього проєктування. Класифікація освітніх проєктів: малі, прості, короткострокові, міжнародні та вітчизняні, комерційні та некомерційні, взаємовпливаючі та взаємодоповнюючі монопроєкт. Особливості програми освітніх проєктів. Замовники освітніх проєктів:

державні, комерційні організації, здобувачі освіти. Виконавці освітніх проєктів: педагогічний, організаційно - методичний, управлінський та допоміжний персонал закладів освіти. Користувачі освітніх проєктів: здобувачі освіти. Проблема готовності педагогів до проєктної діяльності в закладах освіти.

Тема 5. Види проєктів у закладі освіти.

Інноваційна сутність проєктної діяльності в закладах освіти. Специфіка освітнього проєктування гуманітарного, пізнавального, фізкультурно-спортивного, художньо-естетичного спрямування. Проєкти, спрямовані на збагачення розвивального середовища закладу освіти. Проєкти щодо створення інклюзивного середовища в закладі освіти. Проєктування дозвілля учнів.

Тема 6. Моніторинг проєктної діяльності в закладі освіти.

Маркетинг освітнього проєкту Інвестиційне проєктування в освіті. Етапи інвестиційного проєкту. Розрахунок суми інвестицій. Проєктні ресурси. Принципи планування ресурсів. Планування людських ресурсів у соціально – педагогічному проєкті. Критерії оцінювання проєктної діяльності в закладі освіти. Організація моніторингу освітніх проєктів у закладі освіти.

Змістовий модуль III. Оцінка ефективності проєктної діяльності

Тема 7. Соціальна експертиза як метод оцінки освітнього проєкту

Поняття соціальної експертизи. Мета та функції соціальної експертизи. Предмет соціальної експертизи Моделі соціальної експертизи: «Рецензія», «Моніторинг», «Проєкт» Надійність експертних оцінок. Заходи щодо зниження ролі побічних впливів. Методи соціальної експертизи. Метод експертної оцінки. Метод фокус-груп. Ситуаційний аналіз. Метод «Делфі». Методи активізації інноваційних рішень. Методи обробки даних. Контент-аналіз. Підсумки соціальної експертизи.

Тема 8. Оцінка ефективності проєкту.

Реалізація основних завдань проєкту. Процедура оцінювання проєктів Етапи проведення оцінювання Методи оцінки ефективності проєкту Перелік робіт по завершенню проєкту. Аналіз результатів. Каскадування проєкту. Організація роботи щодо каскадування.

Тема 9. Завершення та презентація проєкту

Карта проєкту та аналіз карти проєктної діяльності. Аналіз реалізації освітнього проєкту. Захист та презентація освітнього проєкту. Рекомендації щодо ефективного захисту проєкту. Технологія методу Р-М-Р (Результати-Методи-Ресурси).

3. Рекомендована література

Основна

1. Бабаєв В.М. Управління проектами : навч. посіб. [Електронний ресурс] дисципліни / В.М. Бабаєв. — Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/4464/>
2. Борова Т.А. Педагогічний консалтинг: навч.посіб. Т.А.Борова, З.В.Рябова, Г.Ю.Кравченко, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця О.О.Почуєва. –Луцьк: Терен, 2019. –324 с
3. Ващенко Л. Управління освітніми проектами [Електронний ресурс]. –Режим доступу: <http://ru.osvita.ua/school/method/technol/1411>
4. Гонtareва І. В. Управління проектами. Підручник / І. В. Гонtareва. –Харків: Вид. ХНЕУ, 2011. –444 с. [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.dut.edu.ua/uploads/1_1493_44303809.pdf
5. Гудзь О.Є. Менеджмент ідей та управління проектами / О.Є. Гудзь О.Є., А.А. Глушенкова. 2016. - 156 с
6. Загвязинский В. І. Моделювання в структурі соціально-педагогічного проектування. <http://www.pspu.ru/index.ru>
7. Здрагат С.Г. Соціально – педагогічне проектування у діяльності освітнього закладу *Матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції «Молодь в умовах нової соціальної перспективи» Молодь в умовах нової соціальної перспективи: матеріали XVIII Міжнародної науково-практичної конференції: Збірка наукових праць. – Випуск 18. 20 травня 2021 року. 2021. 218 с. – С. 68-71. – [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://static.klasnaocinka.com.ua/uploads/editor/11739/633271/sitepage_179/file_s/cheshenko_o_i_konfer_molod_v_umovah_novoi_socialnoi.pdf*
8. Здрагат С.Г. Соціально- педагогічне проектування в освіті *Матеріали I Науково-практичній онлайн-конференції для здобувачів вищої освіти та молодих вчених «Актуальні проблеми педагогічної освіти в XXI столітті» . квітень ,2022, 83 с.-С.25-28 – [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://mail.google.com/mail/u/0/#inbox/FMfcgzGpGdmqCDftKHVWQpzbQTnmRmJF?projector=1&messagePartId=0.1>*
9. Здрагат С.Г. Соціально – педагогічне проектування як ресурс освітньої діяльності *II Всеукраїнська науково- практична конференція «Педагогічна наука і освіта у сучасному вимірі :проблеми і перспективи розвитку» - Одеса – Вид.Букаєв Вадім Вікторович, 2022 – 94- 98с.*
- 10.Касьянова О.М. Контрольно-аналітична діяльність керівника навчального закладу. Х.: Основа, 2014. 192 с
- 11.Купенко О.В. Педагогічні проекти : навчальний посібник О. В. Купенко. – Суми : Сумський державний університет, 2015. 133 с.
- 12.Напрями модернізації соціально-педагогічної системи підготовки фахівців в університеті: монографія Т.Ю. Андріяко, Т.А. Борова ,Т.О. Дмитренко та ін.-Херсон: вид. «ПП Вишемирський В.С.», 2017. 496 с.
- 13.Ноздріна Л. В. Управління проектами: Підручник Л. В. Ноздріна, В. І.Ящук, О. І. Полотай. –К. : ЦУЛ, 2010. 432 с. [Електронний ресурс]. –

Режим доступу: <http://ebooktime.net/book110.html>

14. Оленіч А.В. Формування і розвиток проектної команди в сучасних умовах / А.В. Оленіч, З.Я. Шацька *Актуальні проблеми економіки*. 2012. — № 10.- С.136-142
15. Придатко О.В. Освітні проекти та програми як об'єкт проектного менеджменту [Текст] /О.В. Придатко *Управління розвитком складних систем.*—2015. —No 24. —С. 42 —48. [Електронний ресурс]. —Режим доступу: <http://urss.knuba.edu.ua/files/zbirnyk-24/7.pdf>
16. Проектна діяльність у школі /упор. М. Голубенко. —К.: Шкільний світ, 2017. 128 с.
17. Технології проектування в практиці роботи загальноосвітнього навчального закладу: теоретико-практичний аспект: Посібник. —К.: Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2014. 36 с.
18. Управління проектами: навчальний посібник Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А. Мохонько, І.П. Малик. —К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2017. 420 с.[Електронний ресурс]. —Режим доступу: http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/19481/1/DMM_UP_2017.pdf Інформаційні ресурси 1. pidruchniki.ws/pedagogika2.readbookz.com/books3.pedagogika.ucoz.ua4.ukrkniga.org.ua5.www.refine.org.ua
19. Фесенко Т. Г. Управління проектами : теорія та практика виконання проектних дій : навч. посіб. [Електронний ресурс] /Т. Г. Фесенко. — Х. : ХНАМГ, 2012. 181 с. — Режим доступу : <http://eprints.kname.edu.ua/29445/>
20. Филипченко, О. М. Управління проектами : конспект лекцій / О. М. Филипченко, Т. С. Колеснік. — Харків : ХДУХТ, 2016. 99 с

Додаткова

1. Бондаренко Ю. В. Оцінка соціальних проектів та програм як інструмент ефективного управління недержавною некомерційною організацією. Київ, 2006. 127 с.
2. Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ) [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://isp.rehab.org.ua/ukrainian/partneru/dytfond>
3. Закон України Про вищу освіту. -[Електронний ресурс] —Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/stru>
4. Пометун О. І. Молодь обирає дію: Соціальне проектування – новий підхід до виховання молоді. Метод проектів: традиції, перспективи, життєві результати: Практико зорієнтований збірник. Київ : Департамент, 2003. С. 327- 333.
5. Приходченко К.І. Творче освітньо-виховне середовище навчального закладу. —Х.: Основа, 2017.160 с.
6. Реалізація проекту “Соціальна освіта в Україні”. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://books.br.com.ua/39955>
7. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації Авт.: В.М. Захарченко, В.І. Луговий, Ю.М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г. Кременя. —Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. 120 с. -[Електронний ресурс]-Режим доступу: <http://ihed.org.ua/ua/resursy/rekomendovani-dzerela>

4. Електронні інформаційні ресурси

http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi	Верховна Рада України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
https://osvita.od.gov.ua/	Департамент освіти і науки Одеської обласної державної адміністрації
http://www.znannya.info	Інформаційний портал «Знання»
http://www.osvita.ua	Освітній портал Освіта.UA
http://www.intellect-invest.org.ua	Портал сучасних педагогічних ресурсів
http://www.ukped.com	Українська педагогіка.
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/ukr/index.htm	Intel® у сфері освіти

Наукові бібліотеки

http://www.nbuv.gov.ua/ http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=F&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN	Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського
http://www.nbuv.gov.ua/eb/ep.html	Електронний фонд наукових публікацій
http://dnpb.gov.ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського (Київ)
https://dntb.gov.ua/	Державна науково-технічна бібліотека України (Київ)
https://nlu.org.ua/	Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
https://dnpb.gov.ua/ua/	Державна науково-педагогічна бібліотека ім. В.О. Сухомлинського
http://www.odnb.odessa.ua/	Одеська національна наукова бібліотека
https://www.biblioteka.od.ua/	Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М.С. Грушевського
https://vnmzpv.odessaedu.net/	Відділ інформаційно-ресурсного забезпечення КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»